

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування.	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	--	----------------

«Затверджую»

Завідувач кафедри
Шебек Н.М. /

« 24 » травня 2022 р.

Розробник силабусу
проф. Шебек Н. М., /

СИЛАБУС Естетика містобудування

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: <u>ВК.01.07, ВК.02.07</u>				
2) Навчальний рік: 2022-2023				
3) Освітній рівень: другий магістерський рівень вищої освіти				
4) Форма навчання: денна				
5) Галузь знань: 19 «АРХІТЕКТУРА ТА БУДІВНИЦТВО»				
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 191 «АРХІТЕКТУРА ТА МІСТОБУДУВАННЯ». Освітньо-наукова програма «МІСТОБУДУВАННЯ»				
8) Статус освітньої компоненти (обов'язкова чи вибіркова): вибіркова				
9) Семестр: 3 семестр				
11) Контактні дані викладачів: (зазначається посада, вчений ступінь, ПІБ викладача, корпоративна адреса електронної пошти, телефон, посилання на сторінку викладача на сайті КНУБА)				
Завідувач кафедри Містобудування КНУБА, д. арх., проф. Шебек Надія Миколаївна, shebek.nm@knuba.edu.ua https://www.knuba.edu.ua/vidomosti-pro-vikladachiv-kafedri-mistobuduvannya/				
12) Мова викладання: українська				
13) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): Концептуальне архітектурне проектування містобудівних і ландшафтно-рекреаційних об'єктів, Наукові дослідження в містобудуванні				
14) Мета курсу: набуття студентом теоретичних знань і практичних навичок у справі організації урбанізованого середовища на засадах об'єктивної доцільності і суб'єктивної усвідомленості; узгодженості з природою; відповідності людині та суспільству; ансамблевої, середовищної і стильової цілісності.				
15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування.	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	--	----------------

1.	PH01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.	Поточний контроль під час проведення лекційних і практичних занять. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.	Лекції і практичні заняття	СК02. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
2.	PH02. Мати спеціалізовані вміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.	Поточний контроль під час проведення лекційних і практичних занять. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.	Лекції і практичні заняття	СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування.
3.	PH03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.	Поточний контроль під час проведення лекційних і практичних занять. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.	Лекції і практичні заняття	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК06. Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.
4.	PH06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.	Поточний контроль під час проведення лекційних і практичних занять. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.	Лекції і практичні заняття	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування. СК13. Здатність до концептуального проектування містобудівних, ландшафтних і туристично-рекреаційних об'єктів із застосуванням принципів і методів художньої творчості.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування. Містобудування	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	---	----------------

5.	РН16. Здійснювати проектування та реконструкцію містобудівних, ландшафтних і туристично-рекреаційних об'єктів із дотриманням чинних нормативно-правових документів та із застосуванням принципів і методів художньої творчості.	Поточний контроль під час проведення лекційних і практичних занять. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.	Лекції і практичні заняття	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК02. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК08. Здатність розробляти завдання на архітектурно-містобудівне проектування, організувати процес проектування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проектування. СК10. Здатність генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури та містобудування. СК13. Здатність до концептуального проектування містобудівних, ландшафтних і туристично-рекреаційних об'єктів із застосуванням принципів і методів художньої творчості.
----	--	--	----------------------------	--

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
40	12	–	РГР	38	Іспит
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				52 (1,73)	

17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування. Містобудування	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	---	----------------

Модуль 1. Естетика містобудування як розділ архітектурно-містобудівної теорії

Змістовий модуль 1. Поняття естетики містобудування та її місце в естетичному освоєнні світу

Лекції:

Тема 1. Визначення, предмет і задачі естетики містобудування (1 година)

Тема 2. Естетичне. Сутність і основні форми естетичного в містобудуванні (1 година)

Змістовий модуль 2. Розвиток основних понять естетики в архітектурно-містобудівній теорії

Тема 1. Краса і досконалість природних ландшафтів і містобудівних об'єктів (2 години)

Тема 2. Гармонія і гармонізація міського і ландшафтно-рекреаційного середовища (2 години)

Тема 3. Досконалість містобудівних і ландшафтно-рекреаційних об'єктів з позицій теорії гармонізації архітектурного середовища (2 години)

Модуль 2. Художня комунікація в містобудівному мистецтві

Змістовий модуль 1. Художня творчість в містобудівній діяльності

Тема 1. Художня творчість як процес створення художнього світу (2 години)

Тема 2. Образне мислення як метод архітектурно-містобудівної художньої творчості (4 години)

Тема 3. Художнє сприйняття урбанізованого середовища (2 години)

Змістовий модуль 2. Художня організація містобудівних об'єктів

Тема 1. Узгодження елементів містобудівних композицій (2 години)

Тема 2. Засоби композиції і методи гармонізації містобудівної форми (4 години)

Модуль 3. Методика розробки художньої програми формоутворення урбанізованого середовища

Змістовий модуль 1. Оцінка естетичного потенціалу урбанізованого середовища

Тема 1. Історико-культурний аналіз містобудівного об'єкта (2 години)

Тема 2. Структурно-функціональний аналіз урбанізованого середовища (2 години)

Тема 3. Композиційний аналіз урбанізованого середовища (2 години)

Тема 4. Еволюційно-генетичний аналіз урбанізованого середовища (2 години)

Тема 5. Асоціативно-образний аналіз урбанізованого середовища (2 години)

Змістовий модуль 2. Формалізація творчого задуму з гармонізації містобудівного об'єкта

Тема 1. Формування художньої концепції містобудівного об'єкта (4 години)

Тема 2. Енерго-інформаційне моделювання містобудівного об'єкта (2 години)

Тема 3. Просторово-часове моделювання містобудівного об'єкта (2 години)

Практичні:

Заняття 1. Оцінка естетичного потенціалу урбанізованого середовища за темою випускної кваліфікаційної роботи (6 годин).

Заняття 2. Формалізація творчого задуму з гармонізації містобудівного об'єкта за темою випускної кваліфікаційної роботи (6 годин)

РГР – у вигляді індивідуальної роботи (тематика, зміст):

на тему: «Художня програма формоутворення урбанізованого середовища за темою випускної кваліфікаційної роботи» (зміст індивідуальної роботи визначається темою атестаційної роботи магістранта).

18) Основна література:

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування.	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	--	----------------

Монографії:

1. Габрель М. М. Просторова організація містобудівних систем / Інститут регіональних досліджень НАН України. – К.: Видавничий дім А.С.С., 2004. – 400 с.
2. Тімохін В. О. Архітектура міського розвитку. 7 книг з теорії містобудування. – К.: КНУБіА, 2008. – 629 с., 158 іл.
3. Тютюнник Ю. Г. Онаслеживание ландшафта / Послел. В. М. Пашенко. – К.: Издательско-печатный комплекс Университета Украина, 2010. – 212 с., 37 ил.
4. Черкес Б. С. Національна ідентичність в архітектурі міста. – Львів: Львівська політехніка, 2008. – 268 с.; іл.
5. Чечельницький С., Фоменко О. Видеоэкология архитектурной среды: монография. – Х.: ХНАГХ, 2012. – 370 с.
6. Шебек Н. М. Гармонізація планувального розвитку міста. – К.: Основа, 2008. – 216 с.
7. Шубович С. А. Мифопоэтический феномен архитектурной среды: монография. – Х.: ХНАГХ, 2012. – 177 с.

Підручники:

1. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 400 с.

Навчальні посібники:

1. Кушніренко М.М. Исторические этапы развития городов Украины: Учебное пособие. – К.: Логос, 2013. – 196 с.
2. Кушніренко М.М. Методи передпроектного аналізу в містобудуванні: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 164 с.
3. Петришин Г. П., Іваночко У. І., Ідак Ю. В. та ін. Историчні архітектурно-містобудівні комплекси. Наукові методи дослідження: Навчальний посібник / За ред. Г. П. Петришин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. – 212 с.

Нормативно-правові документи:

1. Державний реєстр нерухомих пам'яток України. Міністерство культури та інформаційної політики України, 14/01/2022. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://mkip.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-neruhomih-pamyatok-ukraini.html>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878 "Про затвердження Списку історичних населених місць України". – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2001-%D0%BF#Text>
3. Про охорону культурної спадщини Закон України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 39, ст. 333. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування.	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	--	----------------

Методичні роботи:

1. Естетика містобудування: методичні вказівки до виконання індивідуального завдання на тему: «Художня програма формоутворення урбанізованого середовища за темою випускної кваліфікаційної роботи» / уклад.: Шебек Н.М. – Київ: КНУБА, 2019. – 20 с.
2. Методика передпроектного аналізу. Завдання і методичні вказівки до практичних занять для студентів 5 курсу напрямку 1201 «Архітектура» спеціальності 7.1201 03 «Дизайн архітектурного середовища» /Уклад. Н.М.Шебек – К.: КНУБА, 2000. – 19 с.
3. Методика передпроектного аналізу: Задание и методические указания к практическим занятиям для студентов 5 курса направления 1201 – «Архитектура» специальности 7.06010203 – «Дизайн архитектурной среды» / Сост. Н. Н. Шебек, Е. С. Зиновьева. – К.: КНУСА, 2012. – 20 с.
4. Художній потенціал рельєфу як основа формування композиції міста: методичні вказівки до практичних занять: для студ. другого курсу, які навч. за напрям. підгот. 6.060102 «Архітектура» / Г.А.Носенко; Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ: КНУБА, 2012. – 28 с.
5. Эвристические методы конкурсного архитектурного проектирования: методические рекомендации для студентов III-VI курсов специальности «Архитектура» / Сост. В.А. Тимохин. – К.: КИСИ, 1991. – 60 с.

19) Додаткові джерела:

1. Айзенман П. Десять канонических зданий, 1950-2000. – М.: Strelka Press, 2017. – 312 с.
2. Альберти Л. Б. Десять книг о зодчестве: В 2 т. / Пер. В. Н. Зубова. – Т. 1: Текст [и фрагмент анонимной биографии. В пер. Ф. А. Петровского]. – М.: Изд-во Всес. акад. архитектуры, 1935. – 392с.
3. Аугустинавичюте А. Социон. – М.: Черная белка, 2008. – 192 с.
4. Белоконь Ю. А., Фомин И. А. Наука и творчество в архитектуре. – К.: Логос, 2006. – 212 с.
5. Боров Ю. Б. Эстетика. – 4-е изд., доп. – М.: Политиздат, 1988. – 496 с.
6. Бофилль Р. Пространства для жизни [Текст] / Рикардо Бофилль; В сотруд. с Жаном-Луи Андре; Пер. с фр. М. В. Предтеченского; Под ред. А. Н. Шукуровой. – М.: Стройиздат, 1993. – 135 с.
7. Букалов А. В., Бойко А. Г. Соционика: тайна человеческих отношений и биоэнергетика. – К.: Редакция газеты «Соборна Україна», 1992. – 80 с.
8. Витрувий. Об архитектуре. Десять книг / Пер. с лат. Ред. и введение А. В. Мишулина; Гос. Акад. истории материальной культуры. – Л.: Соцэкгиз, Ленингр. отд-ние, 1936. – 344 с.
9. Гейл Ян. Города для людей / Ян Гейл; Пер. с англ. – М.: Альпина Паблишер, 2012. – 276 с.
10. Дида І. Проблема вивчення і творчого застосування студентами традиційних рис української архітектури / І. Дида // Досвід та перспективи розвитку міст України. – К.: Діпромісто, 2004. – Вип. 6. – С. 115-122.
11. Дэй К. Места, где обитает душа (архитектура и среда как лечебное средство) / пер. с англ. В. Л. Глазычева. – М.: Изд-во «Ладья», 2000 – 280 с.: ил.
12. Джонс Дж. Инженерное и художественное конструирование. Современные методы проектного анализа. – М.: Мир, 1976. – 263 с.
13. Земпер Г. Практическая эстетика / Пер. с нем. В. Г. Калиша. – Москва: Искусство, 1970. – 320 с.
14. Зитте К. Художественные основы градостроительства / Пер. с нем. [и предисл., с. 5-30] Я. А. Крастиньша. – М. Стройиздат, 1993. – 255,[1] с. ил.
15. Иконников А. В. Архитектура XX века. Утопии и реальность. В 2 томах. – М.: Прогресс-Традиция, 2001. – Т. 1. – 656 с.; 2002. – Т. 2. – 672 с.
16. Колінько В. В., Куровський Г. К. Київ – священний простір. – К.: Київська ландшафтна ініціатива, 2006. – 232 с.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування. Містобудування	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	---	----------------

17. Линч К. Образ города. – М.: Стройиздат, 1982 – 328 с.
18. Линч К. Совершенная форма в градостроительстве / Пер. с англ. В. Л. Глазычева; Под ред. А. В. Иконникова. – М.: Стройиздат, 1986. – 264 с.
19. Липа К. Теорія архітектури, містика і війна. – К.: Laugus, 2016. – 152 с.
20. Методика художественного конструирования. Дизайн-программа. ВНИИТЭ. – М., 1987. – 172 с.
21. Ниренберг Дж. И. Искусство творческого мышления. – Мн.: ООО «Попурри», 1996. – 240 с.
22. Саймондс Д. О. Ландшафт и архитектура /Пер. с англ. А. И. Маньшавина; под ред. Л. С. Залесской. – М.: Стройиздат, 1965. –194 с., ил.
23. Тімохін В. О. "Божественный град" эстетики архитектурно-містобудівного середовища // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Архітектура. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. – № 895. – С. 95–99.
24. Филин В. А. Видеоэкология. – М.: МЦ «Видеоэкология», 1997. – 320 с.
25. Шебек Н. М. Архітурне середовище Києва: шлях до гармонії // Досвід та перспективи розвитку міст України. – К.: Діпромісто, 2013. – Вип. 23. – С. 154-166.
26. Шебек Н. М. Гармонія як категорія професійного світогляду архітектора в контексті розвитку культури // Містобудування та територіальне планування: наук.-тех. збірник / відповід. ред. М. М. Осетрін. – К.: КНУБА, 2012. – Випуск № 46. – С. 638-648.
27. Шебек Н. М. Genius Loci і Божественні пропорції Києва // Досвід та перспективи розвитку міст України. – Київ, 2016. – Вип. 31. – С. 106-115. http://nbuv.gov.ua/UJRN/dprmu_2016_31_13
28. Шебек Н. М. Краса природи і мистецтва в історії філософської думки // Філософія науки, техніки і архітектури в гуманістичному вимірі: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 листопада 2021 р., м. Київ) / Відп. за вип. І.В. Чорноморденко. – Частина I. – К.: КНУБА, 2021. – С. 177-180.
29. Шебек Н. М. Методика композиційного аналізу урбанізованого середовища. Сучасна архітектурна освіта: Еволюція архітектури як інформаційна трансформація: Матеріали IX Всеукраїнської наукової конференції. (Київ, 23 листопада 2017 р.). – Київ: КНУБА, 2018. – С. 77-79.
30. Шебек Н. М. Містобудівна естетика, її місце і роль у фаховій підготовці архітектора // Проблеми розвитку міського середовища: наук.-техн. збірник / Гол. ред. О. А. Трошкіна. – К.: ЦП «Компринт», 2018. – Вип. 1 (20). – С. 236-244.
31. Шебек Н. М. Проблеми відродження естетико-філософської складової в архітектурно-містобудівній діяльності // Філософія науки, техніки, архітектури в гуманістичному вимірі: монографія. – К.: 7БЦ, 2021. – С. 114-124.
32. Шебек Н. М. Теорія гармонізації архітектурного середовища: передумови формування і орієнтири розвитку // Вісник Національного університету «Львівська Політехніка». Серія «Архітектура» / Відп. ред. Б.С. Черкес. Т. 1, Вип. 2s. – 2019. – С.102-108.
33. Шебек Н. М., Любавіна Н.В. Особливості формування архітектурно-планувальної композиції центральної частини м. Чернігова // Региональные проблемы архитектуры и градостроительства: Сборник научных трудов. Одесса: Астропринт, 2007. – Вып. 9-10. – С. 49-57.
34. Шимко В. Т. Архитектурное формирование городской среды. - М.: Высш. шк., 1990. - 223 с.
35. Щербань В. К. Ландшафт и архитектура города. – К.: Будівельник, 1987. – 88 с.
36. Яргина З. Н. Эстетика города. – М.: Стройиздат, 1991. – 366 с.
37. Norberg-Schulz C. Genius loci: towards a phenomenology of architecture. – New York: Rizzoli, 1979. – 213 p.
38. Rossi A. The Architecture of the City / A. Rossi. – Cambridge: The MIT Press, 1982. – 203 p. Шестаков В. П. Очерки по истории эстетики. От Сократа до Гегеля. —М.: Мысль, 1979. – 372 с.

Шифр спеціальності 191	Назва спеціальності, освітньої програми Архітектура та містобудування. Містобудування	Сторінка 1 з 8
----------------------------------	---	----------------

39. Shebek N., Timokhin V., Tretiak Y., Kolmakov I., Olkhovets O. Sustainable development and harmonization of the architectural environment of cities. The International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF 2020), Kryvyi Rih, Ukraine, Edited by Semerikov, S.; Chukharev, S.; Sakhno, S.; Striuk, A.; Osadchyi, V.; Solovieva, V.; Vakaliuk, T.; Nechypurenko, P.; Bondarenko, O.; Danylchuk, H.; E3S Web of Conferences, Volume 166, id.09001.
40. Tuan Yi-Fu. Topophilia: a study of environmental perception, attitudes, and values / Yi-Fu Tuan. – Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1974. – 248 p.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека КНУБА. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>
2. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://org2.knuba.edu.ua>
3. Освітньо-практична програма «Інтегроване просторове планування для об'єднаних територіальних громад» / Розробник CANactions School, 2018. – <https://hromada.canactions.com/>
4. Public spaces & public life: Sydney. Gehl Architects ApS, 2007 (part 1). – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/surveys-case-studies-reports/public-spaces-public-life-studies>
5. Public spaces & public life: Sydney. Gehl Architects ApS, 2007 (part 2). – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/surveys-case-studies-reports/public-spaces-public-life-studies>
6. Public spaces & public life study summary: Sydney 2020. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/surveys-case-studies-reports/public-spaces-public-life-studies>
7. Public spaces & public life: Sydney 2020. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/surveys-case-studies-reports/public-spaces-public-life-studies>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання				Індивідуальна робота	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Участь у конференції			
4	7	9	10	55	15	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

Відвідування лекцій та практичних занять, виконання індивідуальної роботи.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

Необхідним є повна відповідність виконаних студентом робіт засадам академічної доброчесності

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1891>